

University of Groningen

PUF

Hagedoorn, Paul; Klemmeier-Boekhout, Titia

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Publication date:
2019

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Hagedoorn, P., & Klemmeier-Boekhout, T. (2019). *PUF: Het vakblad over inhalatietherapie en behandeling bij (ernstige) astma, COPD en allergie*. (1 redactie) Esculaap Media bv, Beuningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

PUF

Het vakblad over inhalatietherapie en behandeling bij (ernstige) astma, COPD en allergie • jaargang 1 - nr.1

- Met IRW de juiste inhalatietechniek in handen
- Ernstig astma: de ene patiënt is de andere niet
- Protocol toediening neussprays in de maak

A close-up photograph of a person's hand holding a white inhaler. The person's mouth is open, and the inhaler is positioned near it. The background is a solid blue color.

Inhalatietechnologie
biedt ongeken-
de mogelijkheden

VOORWOORD

Het is een groot genoegen om u welkom te heten bij dit eerste nummer van *PUF*. Wat nog geen jaar geleden bij Stichting IMIS begon met een idee - vanwege het gemis aan een specifiek Nederlands-talig vakblad over inhalatietherapie en behandeling van (ernstig) astma, COPD en luchtwegallergie -, is nu uitgegroeid tot een volwaardig magazine, dat elke drie maanden verschijnt.

Stichting IMIS zet zich al meer dan 10 jaar in voor kwaliteit en eenduidigheid op het gebied van scholing met als doel het foutief gebruik van inhalatiemedicatie terug te dringen. Daarbij is kennis van de meest actuele ontwikkelingen van groot belang.

Met de komst van het nieuwe vakblad *PUF* kunnen we u hierover regelmatig informeren. Hoewel inhalatiemedicatie wordt gezien als de hoeksteen van de behandeling om longziekten onder controle te houden, kijken we ook naar (toekomstige) mogelijke toepassingen bij andere indicatiegebieden. Daarnaast brengen we u het laatste nieuws en achtergrondinformatie rondom longziekten.

PUF is bedoeld voor een brede doelgroep zoals huisartsen, apothekers en longartsen. Wij denken dat deze uitgave een plek verdient op de leestafel voor medewerkers in uw praktijk en wellicht stof tot nadenken en gedachtenuitwisseling geeft.

Wij wensen u veel leesplezier met deze eerste uitgave!

Titia Klemmeier-Boekhout en Paul Hagedoorn,
Redactieraad PUF

COLOFON

PUF

© 2019, Esculaap Media bv

PUF is het vakblad over inhalatietherapie en behandeling bij (ernstige) astma, COPD en allergie. Het tijdschrift verschijnt viermaal per jaar en wordt via *controlled circulation* kosteloos aangeboden aan huisartsen, longartsen en apothekers. PUF is een praktisch en informatief tijdschrift waarin inhalatietherapie, astma/COPD en allergie van alle kanten wordt belicht. Dankzij PUF is men snel en op goed toegankelijke wijze op de hoogte van actuele ontwikkelingen op dit gebied. De inhoud komt tot stand door een onafhankelijke redactieraad teneinde objectieve informatieverstrekking te waarborgen.

UITGEVER:

Esculaap Media BV
Dhr. J.M. Butter
Karpergracht 24
6642 EN Beuningen
Tel.: 06 53 22 80 00
E-mail: klantenservice@esculaapmedia.nl
Website: www.esculaapmedia.nl

REDACTIERAAD:

Dhr. P. Hagedoorn, senior onderzoeker bij de Basiseenheid Farmaceutische Technologie en Biofarmacie, Rijksuniversiteit Groningen, wetenschappelijk adviseur van IMIS
Mw. T. Klemmeier-Boekhout, astma/COPD-verpleegkundige in het Martini Ziekenhuis, Groningen, coördinator en mede-initiatiefnemer van stichting IMIS

TEKST- EN EINDREDACTIE:

Mw. K. Grootsoorten, KG.txt
Mw. C. de Koning, Medscope
Mw. M. de Wijs, TekstFocus

VORMGEVING:

Mw. L. Hendrickx, Lianinline Grafisch Ontwerp

COPYRIGHT

© Esculaap Media, Beuningen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of worden overgenomen door middel van druk, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactieraad en uitgever wijzen elke verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor (de juistheid van) de gepresenteerde gegevens af en garanderen noch ondersteunen enig product of dienst geadverteerd in deze uitgave, noch staan zij garant voor enige door de vervaardiger van dergelijke producten of diensten gemaakte beweringen. Redactieraad en uitgever zijn eveneens niet aansprakelijk voor enig nadelig gevolg of schade voortvloeiend uit het gebruik van de informatie uit dit tijdschrift.

INHOUD

3	VOORWOORD
6	NIEUWE ONTWIKKELINGEN
Met IRW de juiste inhalatietechniek in handen
11	DE VISIE VAN PAUL HAGEDOORN
Inhalatietechnologie biedt ongekennde mogelijkheden
14	NIEUWS
17	UIT DE PRAKTIJK
Ernstig astma: de ene patiënt is de andere niet
21	ACHTERGROND
Protocol toediening neussprays in de maak
25	ONDERZOEK
Een voorzetkamer kan wel degelijk het verschil maken
27	BEHANDELING
Hooikoortsbehandeling: geen speld in een hooiberg meer!
29	WETENSCHAP
Mepolizumab verbetert de functie van de kleine luchtwegen bij ernstig eosinofiel astma
30	INTERVIEW
Ketenzorg COPD: "Het belangrijkste is op het niveau van de patiënt te denken"
35	REVIEW
Richtlijnen kinderaastmazorg in de tweede lijn niet altijd goed gevolgd
36	IMIS
Regiocoach IMIS: "Het is belangrijk dat iedereen op dezelfde manier inhalatie-instructie geeft"
38	CURSUSSEN EN CONGRESSEN

Ondersteund door

PUF